

Representantforslag nr. 91

(2007-2008)

fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Olemic Thommessen, Martin Engeset, Elisabeth Aspaker og Sonja Irene Sjøli

Dokument nr. 8:91 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Olemic Thommessen, Martin Engeset, Elisabeth Aspaker og Sonja Irene Sjøli om å gjenopprette og utvide forsøksordningen med kommunalt ansvar for barnevernstjenestene

Til Stortinget

BAKGRUNN

Det har i perioden 2004 til 2007 pågått et forsøk i Trondheim kommune med kommunal overtakelse av statlige oppgaver innenfor barnevernet. I 2006 ble det gjennomført en evaluering av flere igangsatte kommuneforsøk med differensiert oppgavefordeling (Rapport nr. R4688-3, Forsøk med differensiert oppgavefordeling, Agenda (2006)). Konklusjonen i denne rapporten i forhold til barnevernsforsøket i Trondheim er at: "erfaringene hittil styrker oppfatningen om at kommuner av Trondheims type kan håndtere et slikt barnevernsansvar". Videre foreligger en rapport "Evaluering av Barnevernsforsøket i Trondheim" (NTNU Samfunnsforskning og SINTEF Teknologi og samfunn, 2006) hvor anbefalingen er at barnevernsforsøket videreføres og gjøres permanent. På bakgrunn av de gode erfaringene man har gjort i Trondheim, er forslagsstillerne gjort kjent med at flere andre kommuner ønsker å etablere en tilsvarende forsøksordning som den Trondheim har vært en del av.

Det høye konfliktnivået vi i dag ser mellom kommunalt og statlig barnevern, er en utfordring. Det er åpenbart at en del tiltak vil bedre forholdet mellom første- og andrelinjetjenesten, men vi tror også det er viktig å åpne mulighetene for kommunene til å ta et helhetlig ansvar for alle barnevernets virkeområder. Derfor bør det legges til rette for at de kommuner

som enten alene eller gjennom interkommunalt samarbeid ønsker å overta hele barnevernstjenesten, skal gis anledning til dette ved å gjenopprette forsøksordningen.

Ved en kommunal overtagelse av statlige oppgaver i barnevernet vil det for barnevernsansatte åpne seg flere muligheter lokalt for en karriere- og lønnsutvikling slik at ikke kompetanse og ressurspersoner går tapt i sektoren i kommunen. Karriereutviklingen for barnevernsansatte ser ut til å ha et fast mønster. De fleste starter sin karriere ute i tiltakene, i arbeidet med barn og unge. Etter hvert går man over i mer administrative stillinger, enten i tiltakene eller i administrasjonen i kommunen. Deretter ser det ut til at videre karriereutvikling skjer i det statlige barnevern, og verdifull kompetanse flyttes ut av kommunesektoren og over til det statlige barnevernet. Dette kan bidra til å svekke kompetansen i det kommunale barnevernet. Det er også mulig å tenke seg at et slikt system bidrar til en kultur hvor det statlige barnevernet anses å være mer kompetent og derigjennom overordnet det kommunale barnevernet, og likeverdigheten mellom statlig og kommunalt barnevern svekkes.

Et totalansvar for barnevernets første- og andrelinjetjeneste kan vise seg å gi et mer helhetlig tiltak. I dag er det slik at kommunen innstiller i forhold til tiltak. Saken oversendes så til fylkesnemndene som fatter beslutningen. Samarbeid mellom fagteam og kommunalt barnevern er utfordrende, og det hevdes at beslutninger tas fjernt fra dem som har kunnskap og kjennskap til det enkelte barn. Der hvor kommunene mener at de kan gi bedre tilbud ved å få økt beslutningsmyndighet og et helhetlig ansvar, bør det åpnes opp for det. Gjennom et selvstendig ansvar på kommunenivå vil man kunne unngå de negative effekter som har funnet sted på grunn av det økende konfliktnivået vi har sett mellom kommunalt og statlig barnevern. En nylig utgitt rapport dokumenterer

et høyt konfliktnivå mellom kommunalt barnevern og fagteamene i det statlige barnevernet ("Vurdering og videreutvikling av fagteam", Rambøll Management AS, 2008). Rapporten synliggjør på hvilken måte et slikt konfliktfyllt forhold svekker tilbudet til barna.

En rekke kommuner besitter god kompetanse og gode systemer for å ivareta ansvaret for barnevernet. Det er likevel slik at flere av våre kommuner er små og derfor vil få problemer med å etablere gode nok kompetansemiljøer og administrative enheter for å ivareta et helhetlig barnevernsansvar på en god måte. Barnevernsfeltet er derfor et område som er egnet for interkommunalt samarbeid en rekke steder i landet.

I sluttrapporten til Kommunal- og regionaldepartementet "Forsøk med differensiert oppgavefordeling" (2007), fremgår det av hovedobservasjonene at forsøket har bidratt til innføring av nye metoder, bedre tjenester for brukerne, bedre tiltakskjeder - helhetlig tjeneste, samt alternativ og økt bruk av institusjonsplasser. Videre ser man at det har vært stor vekst i aktivitet og bedre kostnadseffektivitet. Forsøket har bidratt til et stort politisk engasjement og bedre og tidligere tiltak for barna. På grunnlag av disse resultater er det urovekkende at forsøket ikke videreføres og at ikke andre kommuner gis mulighet til å gå inn i tilsvarende forsøk.

Et levende og sterkt lokalt engasjement, særlig med hensyn til de oppgaver som barnevernet er satt

til å løse, er av stor betydning når det gjelder gode lokale prioriteringer. Forslagsstillerne mener at god innsats og gode tiltak for barn og unge med særskilte utfordringer er en betingelse for at denne gruppen skal kunne mestre et selvstendig voksenliv. Politikere bør derfor få det ansvaret det er å sikre gode rammevilkår for denne gruppen i egen kommune. Forslagsstillerne mener også at et sterkere lokalt engasjement innen barnvernsområdet gir mange muligheter for den enkelte kommune til å bedre barnevernets ressursbruk, gi et mer helhetlig tilbud og sikre et godt lokalt fagmiljø med gode utviklingsmuligheter for dem som har sitt arbeid i sektoren.

FORSLAG

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen gjenopprette og utvide forsøksordningen med lokalt ansvar for barnevernstjenesten, og tilrettelegge for at alle kommuner, enten på selvstendig grunnlag eller gjennom interkommunalt samarbeid, gis mulighet til å søke om å delta i et slikt forsøk.

1. april 2008